

stæderne gaaet igennem alle Retsinstanser, men jeg veed dog, at en Sag har passeret to Instanser, baade Underretten og Overretten, og der er Udfaldet imod Landbryggerne. For omtrent 30 Aar siden anlagde en Brygger et stort Bryggeri i en Landsby, der ved en Fjord, hvorover er en Færg, er adskilt fra en af Landets største Kjøbstæder. Han drev sin Næringsvei der og affatte Øl til den nærmeste Kjøbstad, hvor han omkjørte det til Consumenterne paa Bogn i et Par Aar, uden at der blev gjort ham nogen Indvending mod denne hans formeentlige Rettighed; men, da der senere etablerede sig et Par store Bryggere, procederedes der imod ham; han tabte ved Underretten og tabte senere ved Overretten, havde ikke Mod til at forfølge Sagen for Høiesteret, og senere fandt han sig ved de Vanskeligheder, der lagdes ham ibeten, foranlediget til at flytte sit Bryggeri bort fra det Sted, hvor han ellers havde drevet det med betydeligt Held. Jeg tillader mig at nævne dette for at vise, at der dog var nogen Grund til at formene, at Loven ikke kunde hjemle en saadan Ret, der strakte sig til den Overlighed, hvortil adskillige af Thingets ærede Medlemmer antage, at den kunde gaae. Hvordan det nu end forholder sig med den Ret, der hidtil har tilkommet Landbryggerne, saa kan man ikke blive staaende ved det, saaledes som Forholdene ere; man maa udover dette Punkt, enten fjerne sig derfra og henstyre det til en fremtidig Ordning, saaledes som Udvalgets Majoritet principalt har indstillet, eller man maa søge at gjøre nogle Indrømmelser, saaledes at man kan faae Sagen ordnet uden altfor store Ulemper for de Mænd, der have etableret sig i Byerne i god Tro til, at de bestaaende Forhold skulde blive fremdeles gjældende. Naar man har foreslaaet, at Sagen skulde henstyre til en fremtidig Ordning, og sagt, at det vilde være bedre, at denne Deel af Næringslovgivningen blev ordnet paa en Tid, da flere andre beslagtede Punkter kunde komme under Behandling, og man har meent, at den endelige Ordning af Næringslovgivningen vilde udskydes og vanskeliggjøres, saa troer jeg, at man let kan svare den ærede 3die Landsthingemand for 3die Kreds (Besæly), naar han har spurgt, hvorledes Sagen vilde

udskydes ved den deelvisse Ordning, at, naar man afgjør enkelte Dele af Næringsforholdene, saa bliver der en saameget mindre Higen efter at faae de øvrige ordnede, fordi man finder Besroligelse og Tilfredsstillelse ved, at man dog i visse Punkter har nærmet sig det Maal, som man har ønsket. Man bliver lettere staaende, naar man halvveis er kommen henimod Maallet og dog har opnaaet Noget, end naar man har det Hele tilbage, og det hele Arbejde vanskeliggjøres, fordi man let under en stykkevis Ordning kan foregribe Bestemmelser og tage Forholdsregler, som hindre en eensartet Udvikling af beslagtede Tilfælde. Naar der har yttret sig en Mening for, at man ligesaa godt kunde lade § 3, som den staaer i Udkastet, blive uforandret, maa jeg dog antage, at den Redaction, som der er foreslaaet i 1ste Punctum af Udvalgets subsidiaire Indstilling, er langt tydeligere end Udkastet. Ved det sidste Punctum opnaaes Noget, som aldeles ikke er til Skade for Kjøbstæderne; thi dersom disse Ølbryggerier vilde lide under Concurrenzen, da bliver det især ved den Afsetning, Landbryggerierne sikkre sig ved at omfore Øllet fra Dør til Dør til Consumenterne, men ikke væsentligt ved det Udsalg, der etableres i Byen; men det maa ansees som billigt mod de indenbyes Bryggere, at, dersom der etableres et fast Udsalgssted, dette da kommer til at staa ved Siden af andre Etablissementer i Byen med Hensyn til Afgift til Byen. Jeg vil saaledes tillade mig at anbefale det første subsidiaire Forslag og navnlig, at det maa komme i Betragtning i sin Heelhed, og at ikke alene det første Punctum antages, som jo ikke væsentligt skiller sig fra Udkastet uden ved en større Tydeliggjørelse af Udvalgets Mening.

Ørsted: Naar den ærede Ørdsfører ikke vil erkende Rigtigheden af, hvad jeg har anført om, at Ølbryggerne, hvorved jeg forstaaer alle dem, der brygge Øl paa Landet, hvad enten de drive det som en egen Næringsvei eller ikke, kunne frit indføre og affætte deres Øl i Kjøbstaden, og at det er grundet i den gjældende Lovgivning, har jeg ikke i Genhold til, hvad den ærede Ørdsfører iøvrigt har anført, kunnet forstaae det anderledes, end at han har gjort Forskiel paa, om de Kjøbstadfolk, som ønske Øl,